

P.Z. br. 315

HRVATSKI SABOR

Klasa: 410-19/09-01/02

Urbroj: 65-09-02

Zagreb, 1. travnja 2009.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 137. i 153. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o posebnom porezu na kamate, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru, aktom od 31. ožujka 2009. godine uz prijedlog da se sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, određeni su, Zoran Milanović, Slavko Linić, Dragica Zgrebec, Josip Leko, Milanka Opačić, Željka Antunović i Gordana Sobol, zastupnice i zastupnici u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

P.Z. br. 315

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

Zagreb, 31. ožujka 2009.

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	01-04-2009		
Klasifikacijska oznaka:		Orig. jed.	
410-19/09-01/02		65	
Uredžbeni broj:		Pril.	Vrij.
6532-2-09-01		1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o posebnom porezu na kamate, s Konačnim prijedlogom zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Zoran Milanović, Slavko Linić, Dragica Zgrebec, Josip Leko, Milanka Opačić, Željka Antunović, Gordana Sobol.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Zoran Milanović

KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

**PRIJEDLOG ZAKONA
O POSEBNOM POREZU NA KAMATE,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2009.

PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA KAMATE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4, a u svezi sa člankom 49. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJE ZAKONA PROISTEĆI

Krajem 2008. godine banke su u Hrvatskoj potraživale od trgovačkih društava 102,8 milijardi kuna, a od stanovništva 126,6 milijardi kuna. Financijska i ekonomska kriza utječu i na rast kamatnih stopa, ali naši građani plaćaju i do 50% više kamatne stope nego je to u eurozoni. Rast kamata bilježe i krediti s valutnom klauzulom, te stari krediti ugovorni s promjenljivom kamatnom stopom. Analitičari upozoravaju da se sve to kod nas događa mimo bilo kakvih ekonomskih i tržišnih zakonitosti, odnosno u uvjetima kada nema velike potražnje za npr. stambenim kreditima kamatne stope rastu.

Gotovo sve zemlje Europske monetarne unije vode računa o otplatama stambenih kredita, a kamatu vežu uz referentnu kamatnu stopu koja sada iznosi 2,5%, pa kamate na stambene kredite ne prelaze 5%. Talijanska je vlada predložila svom parlamentu zakon da se stambeni krediti s kamatnom stopom manjom od 4% zadrže na toj razini i u 2009. godini. U Hrvatskoj kamatne stope na stambene kredite već prelaze 7%.

U prošloj godini 33 banke u Hrvatskoj ostvarile su bruto dobit od 5,81 milijardu kuna, 5 stambenih štedionica 17,2 milijuna kuna, a samo jedna štedna banka ostvaruje gubitak 5,85 milijuna kuna. Tako je neto dobit domaćih banaka u 2008. godini porasla za 17,4% i ostvarena u rekordnom iznosu od 4,78 milijardi kuna uz povećanje aktive od 7,5%. Neto prihodi od kamata iznosili su 9,9 milijardi kuna, a prihodi od provizija i naknada 2,98 milijardi kuna. Trend rasta kamata iz 2008. godine nastavljen je i u 2009. godini unatoč apelima Vlade Republike Hrvatske da banke ne dižu kamatne stope. Domaće banke uspješno posluju i u 2009. godini. Samo u siječnju ove godine bilježe dobit od 440 milijuna kuna, što je povećanje u odnosu na siječanj 2008. godini 39,9%. Prema dostupnim podacima troškovi kredita na gotovinske kredite u eurima kreću se od 11,64% do 15%, a na stambene kredite od 6,78% do 7,88%. Unatoč profitabilnom poslovanju koje je bolje u odnosu na profitabilnost banaka majki naši bankari ne snižavaju kamatne stope kako bi olakšali servisiranje duga gospodarstvu i građanima.

Početak 2009. godine svi makroekonomski pokazatelji i pokazatelji životnog standarda građana su u padu. Industrijska proizvodnja bilježi značajni pad od oko 14%, a poduzetnici nemaju novih narudžbi što će i dalje utjecati na pad industrijske proizvodnje. Pogoršavaju se odnosi u robnoj razmjeni s inozemstvom, pa je u siječnju zabilježen uvoz u visini od 1,367 mlrd USD i izvoz od samo 684,1 milijun USD. Negativni trendovi u poslovanju utječu na zaposlenost, pa je na HZZ-u u veljači zabilježen 261,821 nezaposleni, a stopa nezaposlenosti iznosi 14,5%. Trend otkaza radnicima se nastavlja, jer poduzetnici pritisnuti visokim troškovima i malom proizvodnjom ne mogu dugo izdržati sadašnju razinu zaposlenosti. Istovremeno ne zaustavlja se rast cijena, pa je stopa inflacije na godišnjoj razini mjerena potrošačkim cijenama u veljači iznosila 4,2%. Trgovina bilježi značajan pad prometa od oko 14% radi pada plaća i bojazni ljudi od gubitka radnog mjesta. Čak 68% zaposlenih prima plaću manju od 6 tisuća kuna, što ne zadovoljava minimalne troškove života četveročlane obitelji.

Zato predlažemo uvođenje posebnog poreza na kamate kojim bi se destimuliralo podizanje kamatnih stopa na kredite.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog prijedloga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu, jer znače povećanje poreznih prihoda.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlažemo da se zakon donese po hitnom postupku jer se prijedlogom otklanjaju određeni poremećaji u gospodarstvu koji utječu na gospodarski rast, zapošljavanje i životni standard građana.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA KAMATE

Članak 1.

Kreditne institucije i druge pravne osobe plaćaju poseban porez na kamate, naknade, provizije i druge troškove koje zaračunavaju kod odobravanja kredita.

Članak 2.

Osnovicu posebnog poreza na kamate čine obračunate kamate, naknade, provizije i drugi troškovi koje kreditor zaračunava kod odobravanja kredita ako u zbroju daju kamatnu stopu koja iznosi više od 9% godišnje.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka kreditna institucija koja je uzela kredit u inozemstvu u svoje ime, a za račun korisnika kredita osnovicu posebnog poreza na kamate čini razlika između kamate koju kreditna institucija plaća inozemnom kreditoru i naplaćuje od domaćeg korisnika kredita ako ta razlika iznosi više od eskontne stope Hrvatske narodne banke.

Metodu obračuna kamate i način utvrđivanja osnovice posebnog poreza na kamate propisat će ministar financije posebnim Pravilnikom.

Članak 3.

Posebni porez na kamate ne plaća se na kamate koje naplaćuje i plaća Hrvatska narodna banka u svom poslovanju.

Posebni porez na kamate ne plaća se na zatezne kamate ako je ugovorena zatezna kamata niža ili jednaka propisanoj zateznoj kamati.

Ako je ugovorena zatezna kamata veća od propisane u osnovicu iz stavka 1. članka 2. ovoga Zakona uključuje se i razlika između ugovorene i propisane zatezne kamate.

Članak 4.

Posebni porez na kamate obračunava se i plaća ako su kamate na kredite obračunate po većoj kamatnoj stopi od 9% i to:

- a) na iznos kamata od 9% do 11% plaća se posebni porez u visini od 20%,
- b) ako su obračunate kamate po stopi većoj od 11% a do 13% na razliku između 9% i te kamate plaća se posebni porez po stopi od 40%,
- c) ako su obračunate kamate većoj od 13% na razliku između 9% i te kamatne stope plaća se posebni porez po stopi od 80%.

Iznimno od stavka 1. ovog članka posebni porez na kamate na stambene kredite obračunava se i plaća na kamatnu stopu veću od 7% u visinu od 40%.

Članak 5.

Porezni obveznici iz članka 1. ovoga Zakona plaćaju posebni porez na kamate u roku od 5 dana od dana naplate kamata.

Ako kamata nije naplaćena unutar roka od 30 dana od dana izdavanja računa porezni obveznici plaćaju posebni porez na kamate u roku od 5 dana po isteku 30 dana.

Članak 6.

Porezni obveznici ne mogu zaračunati posebni porez na kamate pravnim i fizičkim osobama od kojih naplaćuju kamate.

Članak 7.

Novčanom kaznom od 100 000 kuna do 1 000 000 kuna kaznit će se za prekršaj porezni obveznik:

- ako ne obračuna ili netočno obračuna posebni porez na kamate,
- ako u propisanom roku ne plati posebni porez na kamate.

Novčanom kaznom od 10 000 kuna do 100 000 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba poreznog obveznika.

Članak 8.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama, a primjenjuje se od 1. svibnja 2009. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Utvrđuju se porezni obveznici posebnog poreza na kamate.

Članak 2.

Utvrđuje se osnovica posebnog poreza na kamatu.

Članak 3.

Ovim člankom oslobađa se plaćanja posebnog poreza na kamate Hrvatska narodna banka, te porez na ugovorene zatezne kamate.

Članak 4.

Propisuje se iznos posebnog poreza na kamate ovisno o visini kamatne stope.

Članak 5.

Utvrđuju se rokovi plaćanja posebnog poreza.

Članak 6.

Propisuje se zabrana zaračunavanja posebnog poreza na kamate krajnjim korisnicima kredita.

Članak 7.

Ovim člankom utvrđene su kazne za poreznog obveznika i odgovornu osobu poreznog obveznika.

Članak 8.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu i primjena ovoga Zakona.